
JAAR VERSLAG

FRACTIE SP MAASTRICHT

2024/2025

1. Inleiding

Politiek is boven alles keuzes maken. En als SP Maastricht kiezen we al jaren dezelfde kant: die van huurders boven huisjesmelkers, zorgvragers boven zorgcowboys, en inwoners boven investeerders. Ook het afgelopen jaar hebben we ons - inmiddels met z'n vijven: Jack, Stephanie, Youri, Sem en Jonathan - dag in dag uit ingezet voor een stad die sociaal, eerlijk en leefbaar blijft. In dit jaarverslag blikken we terug op wat we gedaan hebben, welke voorstellen we hebben ingebracht, waar we samen met bewoners actievoerden, én wat er nog beter kan en moet in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van oktober dit jaar, en de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Sommige dossiers lijken zich jaarlijks te herhalen – de woningnood, bijvoorbeeld, die met elke nieuwe hotelvergunning nog net iets nijpender wordt. Of het gebrek aan echte participatie bij ruimtelijke plannen, waardoor bewoners zich pas gehoord voelen als ze zich met een spandoek bij het stadhuis melden. Maar we hebben ook stappen gezet: met concrete voorstellen voor meer grip op vastgoed, betere armoedebestrijding, en stevigere waarborgen in de jeugdzorg. We stonden zij aan zij met mensen in de buurten, voerden actie op Palace/Wyck, stelden vragen over het gebrek aan transparantie, en maakten ons hard voor laagdrempelige cultuur – niet alleen op het gebied van de verenigingen en de kunsten, maar vooral ook voor de rafelranden van de stad.

Als fractie gaan we nooit voor de gemakkelijke weg, maar voor de menselijke maat. We zijn kritisch waar het moet, constructief waar het kan, en volhardend als het nodig is. In dit verslag leggen we daarover verantwoording af – met de nodige zelfspot en zonder wollige taal. Want politiek moet niet alleen helder en eerlijk zijn, maar ook een beetje te volgen zijn voor wie geen beleidsnota's eet bij het ontbijt. We kijken ook alvast vooruit naar het laatste parlementaire jaar: naar wat er beter moet, naar nieuwe kansen om dingen recht te zetten, en naar de mensen met wie we dat samen willen blijven doen. Want onze stad maak je niet vanachter je bureautje en op papier – die maak je samen: op straat, in de raad, en in onze wijken en buurten.

We willen jullie als fractie ten slotte hartelijk bedanken voor jullie inzet van het afgelopen jaar. Zonder onze sterke afdeling en kadergroep, was onze fractie niet de fractie die die nu is – en daar zijn we ontzettend trots op, en héél blij mee.

Veel leesplezier gewenst!

Met strijdbare groet,

Jack, Stephanie, Youri, Sem en Jonathan

De fractie van de SP Maastricht

PS Alle suggesties en feedback op ons functioneren, onze acties en op dit verslag, en suggesties voor de aankomende tijd zijn meer dan welkom. Mail daarvoor naar jackvangelooven@hotmail.nl of stephanie.spmaastricht@gmail.com. Voor meer informatie over onze acties, blogs, schriftelijke vragen, moties en amendementen, en de afdeling, zie maastricht.sp.nl.

2. Speerpunten en resultaten

In dit hoofdstuk gaan we dieper in op waar wij ons als fractie het afgelopen jaar zoal mee beziggehouden hebben. Dat is nogal een brede waaier aan onderwerpen, dus we lopen er één voor één doorheen.

Wonen, luxe hotels en leegstand

Een van de speerpunten van onze lokale fractie en afdeling, maar ook het hoofdthema van de verkiezingscampagnes voor de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025, en de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, is het thema *betaalbaar* wonen. Om die reden willen we dit hoofdstuk graag met dat onderwerp openen.

Geef de Palace terug aan de stad! Onze strijd voor woningen in plaats van nog een luxe viersterrenplushotel op een van de mooiste stukjes Wyck.

Ook dit jaar stond het slepende dossier rondom Palace/Wyck opnieuw hoog op onze agenda – en met reden. Terwijl woningzoekenden stad en land afstruinen voor een betaalbare huurwoning, ligt op deze locatie een plan klaar voor een luxehotel met stadsvilla's, peperdure suites en een ondergrondse parkeergarage. Alsof Maastricht een tekort heeft aan designhotels. Wij zeggen: nee. Geen hotel, maar woningen. En geen vaag financieel wensdenken, maar een eerlijke en haalbare invulling voor deze plek. Daarom hebben we vragen gesteld, moties voorbereid, en zijn we op straat en in de pers volop zichtbaar geweest. Want een stad is er niet voor vastgoedinvesteerders, maar voor de mensen die haar elke dag vormgeven.

Petities, posters en politieke druk – SP laat zich horen. We hebben niet alleen in de raadzaal van ons laten horen, maar samen met de kadergroep van de afdeling (waarvoor oneindig veel dank!) ook op straat. Samen met bewoners en kritische omwonenden hebben we de petitie “Geef de Palace terug aan de stad” gelanceerd. Die werd binnen enkele dagen honderden keren ondertekend. We plakten posters, spraken bewoners aan en gingen in gesprek met media. RTV Maastricht, De Nieuwe Ster en De Limburger besteedden aandacht aan ons verzet – en niet

zonder resultaat. De publieke druk groeide en zelfs raadsleden van andere partijen begonnen zich af te vragen of dit project wel houdbaar is. Wij vinden: als de stad zich tegen een ontwikkeling keert, moet je niet doordrammen. Dan moet je luisteren. En heroverwegen.

Wat dit dossier extra bitter maakte, is dat het college herhaaldelijk belangrijke informatie onder de pet hield. Juridisch advies over de haalbaarheid? Geheim. Informatie over alternatieven? Onzichtbaar. Toen we ons verzetten tegen de geheimhouding – iets waar je tegenwoordig als volksvertegenwoordiger dus ook al over moet stemmen – kregen we te horen dat we “het proces moesten vertrouwen”. Onze fractie heeft kritische vragen gesteld en had zelfs een initiatiefraadsvoorstel (de eerste van deze raadsperiode!) klaarliggen om de ontbindende voorwaarden in het verkoopcontract in te roepen als het zo doorgaat. Helaas werd door een meerderheid van de raad besloten dat die vergadering over ons eigen initiatiefvoorstel wat hen betreft achter gesloten deuren moest plaatsvinden, waarna wij de vergadering verlaten hebben. Voor ons is het namelijk onbestaanbaar dat over zo’n belangrijk onderwerp in de achterkamertjes zou worden gesproken.

Uiteindelijk stemde een meerderheid van de raad – bestaande uit alle (voormalige) coalitiepartijen – vóór nog een hotel, en tegen betaalbare woningbouw op deze locatie.

Nóg meer luxe hotelkamers: de casus van het Kruisherenhôtel

Een ander heet hangijzer op het gebied van de voortwoekerende groei van hotels in deze stad, was dit jaar de uitbreiding van het Kruisherenhôtel (met het monumentale Stuersgebouw en forse nieuwbouw op een binnenplaats in het Kommelkwartier). De coalitie – met steun van GroenLinks – sloot ook op dit dossier de rijen en gaf groen licht voor deze hoteluitbreiding, ondanks kritische insprekers en ons verzet. Dit voelt als de zoveelste keer dat luxe projecten voorrang krijgen boven betaalbaar wonen. Daarbij ging de raad ook nog eens lijnrecht in tegen het eigen hotelbeleid: volgens dat beleid had een twijfelachtige financiële onderbouwing een *knock-out*-criterium moeten zijn om het plan af te wijzen. Het externe bureau ZKA kon immers twee keer niet bevestigen dat het plan financieel haalbaar was – toch gaf men een positief oordeel over de plannen. Onze fractie heeft dit hypocrisie genoemd. Stephanie Blom stelde in de raad indringend

de vraag: *“Wat is ons eigen beleid waard als we het zelf aan onze laars lappen? Hoe serieus nemen we onszelf*

dan nog?” Helaas vond het CDA dat “het wel meevalt” en zette de meerderheid het besluit door. We hebben tegen gestemd, om een krachtig signaal af te geven aan de stad. Ons standpunt blijft: bouw voor de gewone Maastrichtenaar, niet alleen voor de rijke hotelgast.

Onze strijd voor het behoud van de rafelranden van de stad

Na het al eerder verdwijnen van vrijhaven *The Mandril* uit het voormalige Kunstfrontgebouw, dreigt Maastricht eind 2025 opnieuw een geliefde culturele vrijplaats kwijt te raken aan dure appartementen. De herontwikkeling van het Landbouwbelang-terrein baart ons grote zorgen. In raadsdebatten hebben we fel verdedigd dat deze unieke culturele *vrijplaats* niet verkwanseld mag worden aan de hoogste bieder. Opvallend was dat de geselecteerde projectontwikkelaar al op de TEFAF-beurs peperdure penthouses stond aan te prijzen – zelfs woningen liet “reserveren” door miljonairs – nog vóórdat de raad überhaupt iets had goedgekeurd.

Het project wordt verkocht als een “prestigieuze woonomgeving aan de Riviera van Maastricht” voor jachteigenaren, terwijl van de beloofde stevige culturele invulling weinig te merken is. Dit heeft bij ons de alarmbellen doen rinkelen. Sterker nog, gaandeweg bleek dat alle andere inschrijvers op de tender zich hebben teruggetrokken, zodat de RO Groep als enige overbleef. Wij vinden: een tender waarbij één partij als laatste overblijft is *mislukt* en moet eigenlijk helemaal opnieuw.

Om ervoor te zorgen dat de initiatieven en bewoners van zowel het Landbouwbelang als de bewoners van de B32 op de locatie Palace/Wyck op een andere plek in de stad terecht zouden kunnen, hebben we de afgelopen periode een aantal moties ingediend die daartoe opriepen. Helaas werden ook die moties allemaal verworpen. Kortom, in deze stad wordt met de mond een vrijplaatsenbeleid bepleit, maar met het stemkastje in de hand blijkt het allemaal niet zoveel waard.

Wordt vervolgd – wij blijven vechten voor het behoud van Maastrichtse vrijplaatsen!

Onze strijd tegen de leegstand in de stad

“Geen woning te krijgen, maar 1 op de 20 gebouwen staat leeg.” Met die boodschap hebben we de leegstand in onze stad flink onder de aandacht gebracht. Via een plakposter-actie door de hele stad (misschien heeft u ze gezien?) vroegen we aandacht voor deze scheve situatie: woningzoekenden smachten naar een huis, en panden staan jarenlang stof te happen. Wat ons betreft is het tijd voor stevige maatregelen. De SP-fractie pleit ervoor dat na langdurige leegstand desnoods onteigening volgt – *gebruik die panden of verlies ze!* Ook op dit belangrijke dossier dienden we een motie in die het college opdroeg om een Leegstandsverordening te ontwikkelen, zodat we in deze stad veel gerichter kunnen ingrijpen op het speculeren met leegstaande (winkel)panden.

Zoals verwacht viel dat niet overal in goede aarde en werd er weer tegen de motie gestemd, maar ons signaal is duidelijk afgegeven. Onze actie tegen leegstand was een groot succes, in elk geval qua aandacht.

Betaalbaar wonen en ons gevecht tegen de jaarlijkse (automatische) huurverhogingen

De SP is en blijft de stem voor betaalbaar wonen. We hebben het college opgeroepen om met woningcorporaties af te spreken de huurverhogingen te matigen. We wezen erop dat in steden als Oss en Apeldoorn onlangs moties zijn aangenomen om huurverhogingen te maximeren op 3,3%. Waarom zou Maastricht achterblijven? Ieder procent telt voor huurders die de eindjes aan elkaar knopen. Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor studentenhuisvesting. Uit antwoorden op onze vragen bleek dat Maastricht een groei van het aantal studenten verwacht die neerkomt op zo’n 480 extra woonruimtes per jaar tot 2025 willen dat die prognoses niet in een la verdwijnen, maar dat er daadwerkelijk genoeg betaalbare studentenkamers komen. Want zowel onze jongeren als onze werkende inwoners verdienen een dak boven het hoofd, zonder dat ze ervoor naar Kerkrade hoeven te verhuizen.

Duurzaamheid en klimaat

Een ander belangrijk thema voor onze partij en voor onze lokale fractie, is het thema 'duurzaamheid en klimaat'. Ook op dit gebied heeft de SP het afgelopen jaar van zich laten horen, en daar zelfs een aantal zeer mooie successen geboekt voor de stad!

Herbruikbare hardplastic bekens bij grote evenementen

Een van onze grootste successen dit jaar was de uitvoering van de aangenomen SP-motie om wegwerpbekers te vervangen door herbruikbare hardplastic statiegeldbekers bij grote evenementen. Na aanvankelijke weerstand en wat *slappe hap*-argumenten (de horecalobby lag op de loer...), is per februari 2025 de nieuwe regel van kracht: tijdens stadsbrede evenementen zoals Vastelaovend en Koningsdag mogen alleen herbruikbare hardcups gebruikt worden. Goed voor het milieu én voor een schoner stadscentrum! Bovendien ligt een hardplastic beker ook nog een stuk lekkerder in de hand dan die slappe plastic exemplaren, dus een mooie win-winsituatie voor ons allemaal!

Schone lucht en verkeersmaatregelen

Wij blijven strijden voor gezonde lucht in Maastricht. Helaas heeft de coalitie de voorgenomen invoering van de Milieuzone van tafel geveerd, en de invoering van een Zero-Emissiezone (ZES) opgerekt met uitzonderingen tot minstens 2030. Dat vinden wij onacceptabel – zo schiet een milieuzone natuurlijk niet op. Ook pleitten we voor Park&Ride-voorzieningen aan de randen van de stad, zodat autoverkeer de binnenstad minder belast. In plaats daarvan kwam er een plan voor een P+R vlakbij een woonwijk (blijkbaar waren economische motieven belangrijker dan volksgezondheid) – een keuze die wij kortzichtig hebben genoemd. Schone lucht moet op één staan, niet op het spel worden gezet door korte-termijn-denken.

Armoede en (a)sociale zaken

Natuurlijk zijn ook de dossiers armoede en sociale zaken niet weg te denken uit de speerpuntenagenda van de SP. Op dit gebied hebben zich het afgelopen jaar een aantal grote ontwikkelingen voorgedaan, waarin we u graag kort meenemen.

Voedselhulp en armoede

Steeds meer mensen kloppen aan voor voedselhulp. In diverse media lazen we dat het Rode Kruis nog altijd duizenden boodschappenkaarten uitdeelt, iets dat eigenlijk als tijdelijk was bedoeld. Landelijk gaat het om meer dan 450.000 mensen die voedselnood ervaren – ongelofelijk in een rijk land. Jaarlijks wordt nu 6,5 miljoen euro besteed aan die boodschappenkaarten van €21,50 per week, en 30.000 ouders krijgen via scholen een kaart voor een lunch voor hun kind. Het Rode Kruis slaat alarm: de problemen worden groter in plaats van kleiner, en zonder structurele oplossingen van de overheid is afbouwen van deze noodhulp niet mogelijk. “Pleisters plakken helpt niet,” waarschuwen ze.

Als fractie hebben wij hierover schriftelijke vragen gesteld aan het college. Hoe staat het in Maastricht? Hoeveel inwoners van onze stad moeten een beroep doen op voedselhulp en hoe ontwikkelt dat aantal zich? Doen we wel genoeg om mensen te bereiken die recht hebben op reguliere hulp maar die nu buiten de boot vallen uit wantrouwen of schaamte? Onze fractie wil dat de gemeente niet wegkijkt, maar actief met oplossingen komt.

Ook hebben we vragen gesteld over de plannen om de voedselbankvoorzieningen in Maastricht te centraliseren op één locatie (een “voedselbank-supermarkt” in De Rink). Dat leidde tot onrust bij vrijwilligers en gebruikers. Wij vinden het belangrijk dat iedereen die het nodig heeft de voedselbank kan blijven bereiken – centralisatie mag dus niet betekenen dat mensen tussen wal en schip vallen. Het college moet hierover snel duidelijkheid geven daar blijven wij bovenop zitten.

Misplaatste armoedebestrijding

Soms komen andere partijen met plannen die goedbedoeld zijn, maar averechts uitpakken. Zo lag er een voorstel van D66 en PVM om zogeheten *statiegeldringen* aan vuilnisbakken te hangen, zodat arme bewoners makkelijker lege blikjes en flesjes kunnen verzamelen voor statiegeld. Onze fractie heeft tegen dat idee gestemd. Begrijp ons niet verkeerd: zwerfafval aanpakken juichen wij toe, maar dit voorstel vonden wij onverteerbaar. Het komt neer op het institutionaliseren van armoede; mensen aansporen om voor een aalmoes te gaan *sjacheren* met lege flesjes. Wij

noemden dit “misplaatste liefdadigheid in de vorm van een aalmoes” en pure symboolpolitiek. Alsof we zeggen: zoek maar in de prullenbakken, in plaats van armoede echt aan te pakken. Daar passen wij voor. Liever zien we dat de gemeente échte oplossingen biedt, zoals kwijtschelding van gemeentelijke lasten en toegang tot schuldhulp, in plaats van dit soort symboolmaatregelen.

Discriminatie en ADV

Een ander punt van sociale rechtvaardigheid waar de fractie het afgelopen jaar druk mee in de weer was: de Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg luidde de noodklok. Het aantal discriminatiemeldingen neemt toe, maar met de huidige budgetten kan de ADV het werk niet meer aan. Zij vroegen de gemeente om meer subsidie. Helaas ving de ADV bot – het college gaf niet thuis. Onze fractie vond dat onbegrijpelijk én ontoelaatbaar. We hebben via RTV Maastricht en andere kanalen duidelijk gemaakt dat wegstappen geen optie is. De ADV overweegt nu zelfs juridische stappen om adequate financiering af te dwingen. Wij staan pal achter hen: iedereen moet ergens terecht kunnen bij discriminatie. Je kunt mooie inclusieve woorden in beleidsplannen zetten, maar die moeten wel gevolgd worden door daden (en euro's).

Een fatsoenlijk loon voor de medewerkers van het Geusseltbad

Onze fractie heeft zich de afgelopen periode met hart en ziel ingezet voor de medewerkers van het Geusseltbad, die ondanks hun cruciale werk nog altijd werken onder de zwembaden-cao – en daarmee structureel slechter verdienen dan hun collega's binnen Maastricht Sport, die onder de gemeente-CAO vallen. SP Maastricht steunde de actie van FNV en het personeel – inclusief het bijwonen van de staking op de Markt en het indienen van schriftelijke vragen. We vroegen het college waarom zij weigerde om in onderhandelingen te treden over een ondernemings-cao die wél flexibiliteit en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden voor het zwembadpersoneel biedt. In onze ogen is een betaalbare, publieke voorziening als een zwembad een maatschappelijke investering, en geen commerciële onderneming die geleid wordt op basis van ‘kostenneutraliteitslogica’ – zo stelden wij in de brief aan het college.

De protesten kregen navolging in de media. *RTV Maastricht* berichtte keihard onder koppen als ‘Wij eisen fair pay – gelijke beloning voor ons allemaal’, en bij FNV sprak men over rechtszaken als de eisen niet werden ingewilligd (en die rechtszaak loopt inmiddels) Ook *De Nieuwe Ster* nam

het op: de FNV sleurde de gemeente voor de rechter, met het argument dat het Geusseltbad al sinds 2011 integraal onderdeel is van de gemeentelijke organisatie – en medewerkers dus ook recht hebben op de gemeente-cao. De SP Maastricht deelde dit standpunt en vroeg zich hardop af waarom de raad wel geld heeft voor interim-managers en dure prestigeprojecten – maar niet voor de mensen die zorgen dat kinderen veilig leren zwemmen en ouderen in beweging blijven.

Vooruitkijkend is onze inzet glashelder: we blijven de gemeente aan de lat roepen om een ondernemings-CAO af te spreken, mét cao-gelijkheid met de rest van Maastricht Sport, zodat flexibiliteit en fatsoen samengaan. En als de rechter hen daartoe dwingt – prima, maar laat dan in 2026 niet opnieuw personeel de dupe worden. Een fatsoenlijke beloning is geen luxe, maar een waardering voor het werk dat gedaan wordt – zonder zou het Geusseltbad dicht moeten en kinderen niet meer leren zwemmen. De SP blijft ook in het laatste jaar van dit college samen met de zwembadmedewerkers strijden.

De gedwongen verhuizing van het Sint Maartenscollege naar de Eenhoorsingel

In 2024 liet de SP Maastricht haar steun blijken aan de docenten van het Sint Maartenscollege, die zich zorgen maakten over hun positie binnen het zogeheten Integraal Huisvestingsplan (IHP) – een meerjarig gemeentelijk plan om schoolgebouwen in Maastricht te vernieuwen, te verduurzamen en efficiënter te gebruiken. Hoewel het IHP op zichzelf waardevolle doelen nastreeft, leidde de uitwerking ervan tot grote onzekerheid onder het personeel. Docenten vreesden niet alleen voor gedwongen verhuizingen of functiewijzigingen, maar ook voor een verdere afname van het leerlingenaantal als gevolg van onduidelijkheid en onrust. Daarbij wezen zij terecht op iets wat in beleidsplannen vaak onderbelicht blijft: dat een schoolgebouw méér is dan een stapel stenen. Het is een plek die bijdraagt aan een veilige sfeer, onderwijskwaliteit en pedagogische samenhang. Toen leraren hun zorgen publiek uitten en zelfs tot actie overgingen, sprak de SP haar steun uit. In de raad vroegen we het college om maximale transparantie en echte betrokkenheid van personeel bij dit soort processen. Want hoe logisch het ook is om gebouwen te verduurzamen of te herschikken: dat mag nooit ten koste gaan van de mensen die het onderwijs elke dag mogelijk maken.

Toeslagenaffaire en sociale vangnetten

Graag willen we kort benoemen – hoewel het geen motie of vraag betreft binnen de raad – dat we ook in Maastricht aandacht blijven vragen voor gedupeerden van landelijke schandalen zoals de toeslagenaffaire. Stephanie Blom heeft zich persoonlijk ingezet om zogenoemde “toeslagenouders” in onze gemeente steun te bieden. Hun verhaal mag niet ondergesneeuwd raken. Als SP-fractie kijken we om naar iedereen die door het systeem onrecht is aangedaan. Dit blijft een doorlopend punt van zorg en solidariteit van ons.

Zorg en welzijn

Ook het thema zorg en welzijn mag in het jaarverslag van een SP-fractie natuurlijk niet ontbreken. Jack, Youri en Jonathan zijn het afgelopen jaar ontzettend actief geweest op een groot aantal dossiers, waarvan we er hier een aantal uit willen lichten.

De Wmo en de huishoudelijke hulp – wantrouwen tegengaan!

In het sociale domein hebben we allereerst de vinger aan de pols gehouden bij de zorg en ondersteuning. Zo wilde het college de huishoudelijke hulp (Wmo) herindiceren en strenger gaan selecteren wie nog hulp krijgt. De reden? Ze komen handen tekort en hebben wachtlijsten. Maar de argumentatie klonk ons erg cynisch in de oren: blijkbaar zouden “*mensen nu al te veel hulp krijgen*” en de boel belazeren, zo werd gesuggereerd. Pardon?! Onze fractie heeft hier felle kritiek op gegeven, zowel in de raad als in de pers. Wij vinden dat de problemen in de thuiszorg komen door jarenlange bezuinigingen en het slecht betalen van zorgpersoneel – dát zijn de echte oorzaken van de tekorten. En die lossen we niet op door hulpbehoevende ouderen en zieken te gaan wantrouwen of hun ondersteuning af te pakken.

We hebben het college opgeroepen de *echte* problemen aan te pakken (meer handen aan het bed, fatsoenlijke lonen, genoeg budget) in plaats van kwetsbare mensen de dupe te laten worden van systeemfouten. Onze inzet heeft het onderwerp op scherp gezet: in Maastricht zal deze discussie zeker een vervolg krijgen, en wij blijven pal staan voor iedereen die zorg nodig heeft.

Meer zeggenschap van de gemeenteraad en de inwoners op zorgplannen

Ook hebben we geprobeerd om de gemeenteraad meer invloed te geven op belangrijke beleidsuitvoering in de zorg. Concreet: we dienden een motie in om het *Uitvoeringsplan Jeugd 2024–2026* – net als het Wmo-uitvoeringsplan – ter goedkeuring aan de raad voor te leggen. Zo'n plan bevat belangrijke afspraken over de praktische uitvoering van jeugdzorg, en wij vinden dat volksvertegenwoordigers daarover mee moeten kunnen praten en *accenten kunnen leggen*. Het college was (natuurlijk) tegen (“niet nodig, we hebben het al als bijlage gevoegd, vertrouwen jullie ons niet?”). Helaas haalde onze motie het niet: 14 voor, 22 tegen.

Zelfs binnen de oppositie twijfelden sommigen; 50PLUS vond het bijvoorbeeld overbodig omdat er al in de commissie over was gesproken. Jammer genoeg bleef de meerderheid bij “het is een hamerstuk, laat maar zo”. Een gemiste kans voor meer democratie in het sociaal domein, als je het ons vraagt. We zullen blijven ijveren voor maximale transparantie en inspraak bij de uitvoering van zorgbeleid.

Transparant bestuur en participatie

Zeker in Maastricht, een stad waarin het bestuur een groot ons-kent-ons-gehalte kent en er maar weinig behoefte lijkt te bestaan om in het openbaar en op transparante wijze uit te leggen waarom bepaalde beslissingen genomen zijn, en wie daar dan precies van profiteert, is het volgens onze fractie van groot belang om scherp te blijven op integriteitskwesties en de burgerparticipatie.

Lobbyregister en integriteit

Open bestuur is een speerpunt van ons. Toen Rotterdam onlangs als eerste Nederlandse gemeente een lobbyregister invoerde, hebben wij onder aanvoering van de collega's van de Partij voor de Dieren direct aan het Maastrichts college gevraagd: *als zij het kunnen, waarom wij niet?* In november had een motie van de Partij voor de Dieren (door ons mede ingediend) het college al verzocht een lobbyregister te onderzoeken, maar dat werd toen afgewimpeld met smoesjes (“lastig, andere gemeenten worstelen er ook mee, niet nodig bij goede participatie” – u kent het wel). Nu Rotterdam het voortouw heeft genomen – aangemoedigd nota bene door *Transparency*

International – vinden wij dat Maastricht niet kan achterblijven. In onze vragen hebben we het college geconfronteerd met de feiten: als Rotterdam bewindspersonen en topambtenaren laat registreren welke lobbycontacten ze hebben, waarom zou dat hier niet kunnen? En waarom vermelden wij in Maastricht niet gewoon netjes in onze beleidsstukken welke organisaties meegepraat hebben bij voorstellen, zoals het in Rotterdam gaat. Het bleef eventjes stil... Dit onderwerp krijgt in het volgende raadsjaar zeker nog een vervolg. Wij gaan hier samen met de Partij voor de Dieren op doorpakken.

Raden in Verzet – tegen de draconische Haagse bezuinigingen

Dit jaar hebben we ook onze krachten gebundeld met vrijwel álle andere partijen in de raad om een duidelijk signaal richting Den Haag te sturen. Op initiatief van de SP is de brief “Raden in Verzet” opgesteld en ondertekend door bijna de hele gemeenteraad. Hierin vragen we het nieuwe kabinet om nú eindelijk te stoppen met het over de schutting kieperen van taken naar gemeenten zónder fatsoenlijk budget. We krijgen als gemeente steeds meer verantwoordelijkheden (van jeugdzorg tot energietransitie), maar ondertussen draait het Rijk de geldkraan dicht – een bezuiniging van maar liefst 3 miljard op het Gemeentefonds hangt boven ons hoofd. Onze brief, medeondertekend door links en rechts, maakt duidelijk dat het zo niet langer gaat. “Voorkom het ravijnjaar 2026,” was de boodschap op RTV Maastricht. We hopen dat Den Haag luistert; zo niet, dan weten ze nu in elk geval dat Maastricht zich niet stilletjes leeg laat bloeden.

Het demonstratierecht en een inclusieve stad

Een mooi voorbeeld van onze betrokken, eigenzinnige aanpak was de kwestie van de *technokarren* met carnaval. Kunt u het zich voorstellen? Tijdens de afgelopen Vastelaovend werden bepaalde carnavalswagens – met harde technomuziek – door de gemeente min of meer geweerd uit de binnenstad. De reden: het paste zogenaamd niet bij carnaval. Nou, wij vinden: carnaval is van oudsher van iedereen, ongeacht je muziekvoorkeur! We hebben hier kritische vragen over gesteld: “Op basis van muziekvoorkeur mensen uitsluiten van carnaval?!” schreven we. Het klonk bijna als satire, maar het was bittere ernst. Gelukkig kwam er na onze bemoeienis meer aandacht voor inclusie bij evenementen. Carnaval vier je *same*, of je nou van polonaise,

punk of techno houdt. En laat dit meteen een breder punt raken: de SP zal altijd pal staan voor het recht om te demonstreren en je stem te laten horen. Of het nu gaat om een protest bij een verkiezingsdebat (waar wij overigens ook vragen over hebben gesteld toen daar ophef over was) of om lekker tekeergaan op een technobeat – wij vinden dat die ruimte er voor *iedereen* moet zijn in Maastricht.

Financiële controle: gegoochel met geld tegengegaan.

Onze controlerende taak hebben we het afgelopen jaar weer zeer serieus genomen, soms tot ergernis van het college. Zo ontdekten we een *geldcarousel* tussen twee potjes: de wethouder had geld dat bedoeld was voor de Bonbonnière stiekem doorgeschoven naar de Maastrichtse Dansdagen. Zonder de raad te informeren! Daarover hebben we meteen flink aan de bel getrokken. We hebben geëist dat dit soort dingen via de raad lopen en niet via een achterkamerdeal.

Onze kritiek bleef niet zonder effect: publiekelijk werd de wethouder op het matje geroepen in De Nieuwe Ster en moest hij ruiterlijk toegeven fout te zitten (een kleine *knieval* kunnen we wel zeggen). Dit was een duidelijke overwinning voor de raad. Het college weet nu: met de SP-fractie in de buurt kun je beter transparant handelen – we komen er toch wel achter.

Altijd kritisch – kampioen vragen stellen en moties en amendementen

Wist u dat wij als SP-fractie de meest actieve vragenstellers van de hele raad waren dit jaar? Dat is niet onze eigen borstklopperij, nee, dat bleek uit een item van RTV Maastricht waarin we gekscherend werden uitgeroepen tot “kampioen schriftelijke vragen indienen”. Daar zijn we stiekem best trots op. We zien het als onze plicht om kritische vragen te stellen als iets niet duidelijk is of niet goed gaat. Of het nu gaat om complexe dossiers als de re-integratieketen of kleine ergernissen in de buurt: wij vragen door totdat we antwoorden krijgen. Dankzij al die vragen hebben we regelmatig toezeggingen of verbeteringen weten te bereiken. Liever een raadslid dat te veel vraagt, dan een raadslid dat zwijgt terwijl er mist hangt over het bestuur, toch? En we doen het graag, want een betrokken raad informeert, controleert en inspireert.

3. Evaluatie en vooruitblik

De fractie van de SP Maastricht kan bij het ingaan van een zware verkiezingsperiode volgens ons bouwen op een stevige basis. Qua inhoud hebben we de afgelopen jaren onze tanden in tal van dossiers gezet: van de laagste inkomens tot het hoogste gebouw, onze vragen en voorstellen waren te vinden op alle terreinen. We zijn trots dat we vaak als eerste de vinger op de zere plek hebben gelegd. Bijvoorbeeld, toen niemand het erover had, kaartten wij de explosie van dakloosheid aan, en brachten we dit probleem naar de raad. We hebben samen met andere partijen de gemeente wakker geschud over de toeslagenaffaire, en dwongen op tal van punten meer openheid en actie af. Ook mochten we kleine overwinningen vieren: een aangenomen motie hier, extra geld voor een buurthuis daar, of simpelweg dat een misstand is erkend en wordt aangepakt. In de oppositie kun je niet alles beslissen, maar je kunt wél veel verschil maken – en dat hebben we gedaan.

Onze toenemende zichtbaarheid op straat en in de stad is ook iets om te koesteren. De fractie en actieve leden zijn regelmatig de wijken in getrokken: van Mariaberg tot Malpertuis, van Nazareth tot Wyck. We stonden op de markt met onze tent, liepen mee met protestmarsen en organiseerden zelf acties die de kranten haalden. Wie herinnert zich niet de actie *“Geen woning, geen koning”* rond Koningsdag, of de posters op al die leegstaande panden in onze stad? We hebben laten zien dat we geen salonsocialisten zijn, maar gezellige socialisten die tussen en naast de mensen staan. Ook in de raadszaal hebben we een stevig rood geluid laten klinken – soms zelfs letterlijk, toen we laatst opriepen om de publieke tribune te vullen met SP-jongeren in protest tegen de plannen voor de Palace. En inderdaad: de tribune zat vol met ‘rode’ jongeren die hun stad terug willen. Die combinatie van actie buiten en argumenten binnen is en blijft onze kracht.

Maar we zijn er nog niet – er is ruimte voor groei en verbetering. Een punt van aandacht is het bereiken van jongeren in bredere zin. Hoewel veel SP-jongeren al actief van zich laten horen, kunnen we nog meer doen om de Maastrichtse jeugd te betrekken bij linkse politiek. De gemiddelde student of middelbare scholier weet nu misschien net iets te weinig van wat wij voor hen doen. Daar ligt winst: via scholen, de universiteit en op *social media* willen we onze

boodschap laagdrempelig overbrengen. Geen stoffige verhalen, maar aansprekende campagnes over onderwerpen die hen raken (kamertekort, stageplekken, klimaat, noem maar op). We willen onze jonge gezichten graag een groter podium geven en hen helpen om leeftijdsgenoten te mobiliseren.

Ook op samenwerking is nog winst te boeken: binnen onze eigen manier van werken kunnen we coalities smeden waar het loont. De afgelopen tijd zagen we dat het slim is om soms over partijgrenzen heen te werken: we dienden bijvoorbeeld samen met D66 vragen in over de toeslagenaffaire, met de Partij voor de Dieren waren we onderdeel van we de protestparade voor subcultuur, en (zelfs!) met het CDA trokken we op om verkoop van sociale huur te voorkomen. Zulke gelegenheidscoalities kunnen onze effectiviteit vergroten. Als iets in het belang van de stad is, schroomt de SP niet om de hand te reiken – uiteraard zonder onze eigen idealen te verkwanselen. In de aanloop naar de verkiezingen zullen we daarom nieuwe netwerken aanboren: van huurdersverenigingen tot milieugroepen, van vakbonden tot studentencollectieven. Overal zijn mensen die strijden voor rechtvaardigheid, en die strijd willen we verbinden. Zo staan we er niet alleen voor, maar groeit een bredere beweging voor verandering in Maastricht.

Ten slotte kunnen we op het gebied van communicatie altijd verbeteren. Recht-door-zee zijn we al – geen jargon, geen mooipraterij – maar we mogen best wat luchtiger en scherper blijven om de aandacht te pakken; hoewel het ene fractielid daar al wat beter is dan een ander. Een vleugje humor of een prikkelende opmerking op z'n tijd kan geen kwaad, zolang de kern maar duidelijk is: wij komen op voor *iedereen* die het nodig heeft, en we nemen geen genoegen met halve oplossingen.

Samen de schouders eronder!

Kortom, de fractie van de SP in Maastricht staat aan de vooravond van een belangrijke periode. De gemeenteraadsverkiezingen van 2026 komen eraan, en de aanloop ernaartoe bepaalt of we straks echt het verschil kunnen maken. In dit jaarverslag hebben we de belangrijkste thema's in kaart gebracht: van wonen, armoede en zorg tot leegstand, cultuur en klimaat. Het moge duidelijk zijn waar wij voor staan – en waar we ons de komende tijd op moeten richten. We *zijn* al

potentieel issue-owner op veel van deze onderwerpen en zullen die positie alleen maar versterken: als het over betaalbaar wonen gaat, moet iedereen denken “hé, de SP, díé vechten daarvoor”. Datzelfde geldt voor armoede, zorg, participatie en al die andere punten waar we hartstochtelijk mee bezig zijn.

We willen dit jaarverslag dan ook eindigen met een welgemeende oproep aan jullie allemaal: denk mee, kijk mee, luister mee, lees mee, strijd mee! We hebben jullie allemaal broodnodig en vinden alle input van onschatbare waarde, dus neem vooral contact op als je een goed idee hebt, wil helpen bij acties of de verkiezingscampagne, of als je gewoon eens wil kletsen met de fractie.

Hopelijk tot snel!